Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Recursos e infraestructuras para a docencia dos Tí

El edificio, donde se ubica <?xml:namespace prefix =" st1" ns =" "urn:schemas-microsoft-com:office:smarttags"" />la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo ocupa una superficie de 7.996 m2. Allí, además de las aulas enumeradas existen despachos para profesores, concretamente, 57 despachos.

Otras instalaciones de interés son las siguientes: Biblioteca y Salas de Lectura, Sala de Juicios, Delegación de alumnos, Conexión inalámbrica, Web de la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo, recursos docentes en Red. Como apoyo a la docencia, la Universidad de Vigo ha puesto a disposición de profesorado y alumnado la plataforma FAITIC (http://faitic.uvigo.es/) con recursos en línea destinados a la teleformación, Servicio de reprografía y Cafetería.

Coordinacion da mobilidade

A coordinación dos programas de mobilidade Erasmus, Sicue Séneca, Isep realizase pola Prfa. Dna. Regina Ibáñez Paz (Despacho A-206, e-mail ripaz@uvigo.es, tlfno. (00.34).986.813.823 sen perxuicio da labor de orientación e información da ORI.

Titulacions impartidas no Centro

Neste Centro impártense as seguintes titulacions: Grado en Dereito, Grado en Relacions laborais e Recursos Humans, Licenciatura en Dereito (rama económico-empresarial), Diplomatura en Relacions Laborais, Master en Ordenacion Xurídica do mercado e mailo Master en menores en situación de desprotección e conflito social. A información especifica sobor de cada un atoparase de seguido no seu apartado propio.

E de importancia suliñar que o MASTER EN XESTIÓN E DIRECCION LABORAL ATÓPASE EN SUSPENSION TEMPORAL para el CURSO 2009/2010.

Outra información

Na páxina http:/www.uvigo.es/alumnado/index.gl.htm a/a alumno/a atopará información de interese sobor asociacions, biblioteca, bolsas, créditos, emprego, mobilidade, premios, outros (actividades extracadémicas e recreativas), residencias, Secretaría virtual. servicios informáticos, transportes, acceso á Universidade e convalidacions.

Calendario académico

Calendario escolar curso 2009-2010

Estudos oficiais de grao e posgrao

(Aprobado en Consello de Goberno do día 20-04-2009)

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre inicio: **21** de setembro de 2009.

remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre inicio: **4** de febreiro de 2010.

remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas

oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Denominación	**Datas das probas de avaliación**	**Data límite de rexistro das cualificacións en xescampus**
Primeiro cuadrimestre	entre o **21** de xaneiro e o **3** de febreiro de 2010.	**18** de febreiro de 2010
Segundo cuadrimestre	entre o **25** *de maio ao* **7** de xuño de 2010.	**25** de xuño de 2010
Xullo	entre os días **1** *ao* **15** de xullo de 2010.	**26** de xullo de 2010

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, en cada Centro terán carácter festivo a data da festa do Centro. Todas as que non coincidan en luns ou venres, pasaranse a eses días.

E.T.S. Enxeñeiros de Telecomunicación	29-09-09, martes
E.U. Enx. Téc. Forestal	04-10-09, domingo
Facultades de Bioloxía// Ciencias do Mar// Química//Ciencias	15-11-09, domingo
E.U. Formación do Profesorado de E.X.B.	27-11-09, venres
E.T.S. Enxeñaría de Minas	04-12-09, venres
Fac. de Dereito // Fac. CC. Xurídicas e do Traballo	07-01-10, xoves
E.S. Enxeñaría Informática	25-02-10, xoves
E.T.S. Enx. Industrial // E.U. Enx. Téc. Industrial	19-03-10, venres
Facultade CC.EE.EE. // CC.EE e Turismo // E.U.Est. Empresariais	05-04-10, luns
Fac. Historia//Filoloxía e Tradución//Fac. CC. da Educación//Fac. CC.Educ. e Dep.	26-04-10, luns
Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación	29-04-10, xoves
Fac. CC. Xurídicas e do Traballo (Relacións Laborais)	01-05-10, sábado
Facultade de Belas Artes	08-05-10, sábado
EE.UU. de Enfermería	12-05-10, mércores

Normativa e lexislación

Dentro da noramtiva destacamos:

a.- Lei Orgánica 6/2001, do 21 de decembro de Universidades.

b.- Lei Orgánica 4/2007, do 12 de abril, pola que se modifica a Lei 6/2001 de Univeridades.

c.- O regulamento de Estudiantes.

Ista e outra normativa atópase na páxina web da Univeridade na información relativa ao alumnado.

d.- A normativa de permanencia na Universidad de Vigo, foi aprobada polo Consello Social o 13 de xuño do 2001 e modificouse pra adaptalo o longo do tempo. Regula as seguintes materias:matriculación no 1º curso de acceso ou reinicio de estudios, convocatorias, rendimento académico mínimo, comisión de permanencia, requisitos da matrícula, avaliación curricular e reinicio de estudios.O Seu contido pode consultarse no enlace:

http://webs.uvigo.es/sxeralweb/images/normativa/ordenacion_academica/normativa_de_permanencia_na_universidade_de_vigo.pdf

Información xeral do centro

EQUIPO DECANAL

Decana

Ana María Pita Grandal

Vicedecanos/as

Pilar Allegue Aguete

María del Mar Rodríguez Domínguez

Ángel Aday Jiménez Alemán

Secretaria

Patricia Valcárcel Fernández

Campus Univ. Vigo
36200 Vigo Tel: 986814010 Fax 986814011
e-mail sdfdev@uvigo.es

http://webs.uvigo.es/cienciasxuridicasedotraballo/

A Xunta de Facultade da Fac de CCXX e do Traballo de Vigo e un órgano colexiado de representación, decisión e contol do centro. Está composta polo Decano/a, que a preside, e polos demais menbros determinados no artigo 4 da sua normativa de réximen interno aprobada no Consello de Goberno do 5 de outubro de 2005.

Atopamos tamén as seguintes Comisions Delegadas da Xunta de Facultade:

a.- Comisión Permanente da Xunta de Facultade.

b.- Comisión de Docencia.

c.- Comisión de Convalidacións e Validacions.

d.- Comisión de Biblioteca e Extensión Universitaria.

De unha especial importancia é a Comisión de Calidade.

Tamén suliñamos o destacado papel, pola sua trascendencia, das Xuntas de Titulacion encargadas de elaborar, aprobar e modificar as propostas dos plans de estudos. Atopamos de unha banda a Xunta de Titulación de Relacions Laborais e pola outra a Xunta de Titulación de Dereito Económico.

Grao en Dereito

Materias			
Curso 1			
Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G080V01101	Dereito: Dereito constitucional I	1c	9
V08G080V01102	Dereito: Dereito romano	1c	6
V08G080V01103	Economía: Principios de economía	1c	6
V08G080V01104	Dereito: Teoría do dereito	1c	9
V08G080V01201	Dereito: Dereito constitucional II	2c	6
V08G080V01202	Empresa: Fundamentos de contabilidade e finanzas	2c	6
V08G080V01203	Historia: Historia do dereito	2c	6
V08G080V01204	Dereito: Introdución ao dereito civil e dereito da persoa	2c	6
V08G080V01205	Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito constitucional I				
Materia	Dereito: Dereito constitucional I			
Código	V08G080V01101			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Garcia Gestoso, Maria Noemi			
Profesorado	Garcia Gestoso, Maria Noemi			
Correo-e	ngestoso@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O Dereito constitucional desde os principios teóricos e prácticos.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de síntese e análise.	B1
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma efectiva.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8

Traballar de forma colaborativa.		B9
Preocupación pola calidade.		B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.		B11
Comunicarse de maneira efectiva nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).		B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.		B13
Coñecer as principais institucións xurídicas do Dereito constitucional.	A1	
Coñecer a función do Dereito constitucional como sistema regulador da sociedade civil e do Estado.	A2	
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico.	A3	
Coñecer os principios e valores constitucionais.	A4	
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5	
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito constitucional na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	A6	
Coñecer as estruturas socio-políticas do ámbito nacional e internacional.	A7	
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8	
Ser quen de empregar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do Dereito e desenvolver dialéctica xurídica.	A9	
Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico.	A10	
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11	
Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12	
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13	
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos.	A14	
Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15	
Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao Dereito.	A16	
Ser quen de elaborar normas.	A17	
Ser quen de negociar e mediar.	A18	

Contidos

Tema	
1.- Teoría do Estado e Introdución ao Constitucionalismo.	Concepto e elementos do Estado. A súa evolución. Orixes do constitucionalismo. Conceptos de Constitución. Poder constituínte e orixe da Constitución. Definición, natureza e contido do Dereito Constitucional.
2.- O constitucionalismo histórico español. A transición á Democracia. A Constitución española de 1978.	Os textos constitucionais do século XIX. A Constitución de 193. A ditadura de Franco. A Transición. Elaboración e aprobación da Constitución española de 1978. Trazos fundamentais do texto constitucional.
3. - A Constitución española de 1978: O Texto constitucional. Os valores e principios fundamentais da Constitución.	Estrutura e contido da Constitución. O Preámbulo da Constitución e o Título Preliminar. - Os principios ordenadores do réxime constitucional español. - O Estado social e democrático de Dereito. O Estado comunitario.
4.- A Constitución como norma xurídica suprema. As garantías da Constitución. A Constitución e o ordenamento xurídico. As fontes do Dereito.	Rixidez e control de constitucionalidade. Breve referencia Tribunal Constitucional. O sistema constitucional de produción do Dereito e os seus principios articuladores. Fontes do Dereito: Os Tratados Internacionais. O Dereito da Unión Europea. Estatutos de Autonomía. A Lei e tipos de leis. Normas con rango de lei. A lexislación delegada. Outras
5.- A democracia representativa	A representación. - O sistema electoral. - Os institutos de democracia semi-directa. - Os partidos políticos.
6.- Os poderes constitucionais do Estado e os órganos constitucionais (I): a división de poderes.	A división de poderes: lexislativo, executivo, xudicial. A Xefatura do Estado: a Coroa. A Monarquía parlamentaria.
7.- Os poderes constitucionais do Estado e os órganos constitucionais (II): As Cortes Xerais.	A autonomía das Cámaras. - O bicameralismo imperfecto: o Congreso dos Deputados e o Senado. - O estatuto xurídico dos parlamentarios. - Estrutura, organización e funcionamento das Cortes. - As funcións das Cortes. - Órganos auxiliares das Cortes Xerais: o Tribunal de Contas e o Valedor do pobo.
8.- Os poderes e órganos constitucionais do Estado (III): O Poder Executivo	O Goberno no sistema constitucional. - Composición, estrutura e funcionamento. - A figura do Presidente do Goberno. - As funcións do Goberno. - A Administración Pública. - O Consello de Estado.
9. -Os poderes e órganos constitucionais do Estado (IV): o Poder Xudicial	Principios constitucionais do Poder Xudicial. - A organización xudicial. - O Consello Xeral do Poder Xudicial. - A participación cidadá na Administración de Xustiza. - O Ministerio Fiscal.
10.- A organización territorial do Estado.	Os principios xerais da organización territorial do Estado. - O Estado autonómico. - As Comunidades Autónomas e a súa organización institucional. - Os Estatutos de Autonomía. - A repartición de competencias entre o Estado e as Comunidades Autónomas. - As relacións entre o Estado e as Comunidades Autónomas.
11.- O Estatuto de Autonomía de Galicia	Antecedentes históricos da autonomía galega. - A estrutura do Estatuto de Autonomía. - Institucións políticas da Comunidade Autónoma. - Competencias. - A reforma do Estatuto.

12.- A Constitución Económica	A Constitución española e o sistema económico. A cláusula social. Economía e Facenda. A Unión Europea. O novo artigo 135CE.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	11.67	11.67	23.34
Estudo de casos/análises de situacións	11.66	23.32	34.98
Presentacións/exposicións	9.33	27.99	37.32
Sesión maxistral	42	42	84
Probas de resposta curta	1.5	16.22	17.72
Probas de tipo test	2.64	25	27.64

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	O alumno realiza traballos prácticos na aula baixo as directrices e a supervisión do profesor.
Estudo de casos/análises de situacións	Lectura e análise de documentos xurídicos ou casos prácticos reais, coa finalidade de que o alumno complete coñecementos, reflexione sobre o particular, e interprete e xere as hipóteses que considere oportunas.
Presentacións/exposicións	Os alumnos faran a presentacion diante dos seus compañeiros, de forma individual o por grupos, dos traballos sobre alguna das materias propostas polo docente
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Mediante as titorías en grupo resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaránselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.
Traballos de aula	Mediante as titorías en grupo resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaránselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.
Estudo de casos/análises de situacións	Mediante as titorías en grupo resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaránselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Busca e comprensión de lexislación e Xurísprudencia. Síntese. Comentarios: comprensión problemas e argumentación. Busca e comentarios noticias relacionadas. Comentarios monografías, etc. Preparación traballos, proxectos e presentacións	15
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación dun caso problemático: lexislación e xurisprudencia aplicables, argumentacións, solucións. Fontes utilizadas. Exposición e debates.	15
Probas de resposta curta	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Incluense probas tipo Test	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

En primera convocatoria os alumnos poderán ser evaluados según dous métodos:

EVALUACIÓN CONTINUA: Poderán ser evaluados conforme este método aqueles alumnos que hayan asistido como mínimo a un 80% das clases de grupo. Un 30% da nota será o resultado da sua asistencia e participación nos grupos. O 70% restante

será o resultado dun examen sobre o contido do programa. Para aprobar a asignatura no examen final o alumno debe acadar una nota minima de 5, para que se poida sumar a mesma a calificación obtida na avaliación continua. OUTRO: Os alumnos que non podan ser evaluados según o método de evaluación continua (menos dol 80 % de asistencia e participación nos grupos) tendrán dereito a un examen final cuya nota constituirá a sua calificación. Tal examen constará de duas partes: unha teórica sobre o contido do programa (que representará o 70 % da nota do examen) , e unha parte práctica consistente na resolución dun caso práctico, comentarios de texto o resolución de prácticas sobre o temario (que representará o 30 % da nota do examen). O mesmo sistema seguiráseEn segunda convocatoria.Para a evaluación en segunda convocatoria dos alumnos que han seguido e superado o método de evaluación continua, non presentados ou calificados como non aptos na primeira convocatoria, se lles conservara a nota acadada na evaluación continua que constituirá un 30% da nota. O 70% restante será o resultado dun examen sobre o contido do programa. Para aprobar a asignatura no examen final o alumno debe acadar una nota minima de 5, para que se poida sumar a mesma a calificación obtida na avaliación continua. OUTRO: Os alumnos que non podan ser evaluados según o método de evaluación continua (menos dol 80 % de asistencia e participación nos grupos) tendrán dereito a un examen final cuya nota constituirá a sua calificación. Tal examen constará de duas partes: unha teórica sobre o contido do programa (que representará o 70 % da nota do examen) , e unha parte práctica consistente na resolución dun caso práctico, comentarios de texto o resolución de prácticas sobre o temario (que representará o 30 % da nota do examen)

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFIA: MANUALES:

- ALVAREZ CONDE, E.: *CURSO DE DERECHO CONSTITUCIONAL*, 2 VOLS.- VOLUMEN I: *EL ESTADO CONSTITUCIONAL. EL SISTEMA DE FUENTES. LOS DERECHOS Y LIBERTADES*; VOLUMEN II: ORGANOS CONSTITUCIONALES DEL ESTADO. ESTADO AUTONOMICO; TECNOS, MADRID, ULT. EDICION.

- ALZAGA VILLAMIL, O.; GUTIERREZ GUTIERREZ, I.; RODRIGUEZ ZAPATA, J.:*DERECHO POLITICO ESPAÑOL SEGUN LA CONSTITUCION DE1978*, 2 VOLS. , CENTRO DE ESTUDIOS RAMON ARECES, MADRID, ULTIMA EDICION.

- LOPEZ GUERRA, L.; ESPIN, E.; GARCIA MORILLO, J.; PEREZ TREMPS, P.; SATRUSTEGUI, M.: *DERECHO CONSTITUCIONAL*,2 VOLS.- VOLUMEN I: *EL ORDENAMIENTO CONSTITUCIONAL. DERECHOS Y DEBERES DE LOS CIUDADANOS;* VOLUMEN 2: *LOS PODERES DEL ESTADO. LA ORGANIZACION TERRITORIAL DEL ESTADO;* TIRANT LO BLANCH, VALENCIA, ÚLT.EDICION

- MOLAS, I., *DERECHOCONSTITUCIONAL,* TECNOS, ULT. EDICION.

- PEREZ ROYO, J.: *CURSO DE DERECHOCONSTITUCIONAL*, MARCIAL PONS, MADRID, MADRID, ÚLT.EDICION.

- RODRIGUEZ ZAPATA, J., TEORIA Y PRACTICA DEL DERECHO CONSTITUCIONAL, TECNOS, MADRID, ULT. ED.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA:

- ASENSI SABATER, J., Constitucionalismo y Derecho Constitucional*,* Tirant lo Blanch, Valencia, última edición.

- BLANCO VALDÉS, R. L.: La Constitución de 1978, Alianza,Madrid, 2003.

- DE VEGA GARCÍA, P.: La reforma constitucional y laproblemáticadel poder constituyente, Tecnos, Madrid, 1985.

- DÍEZ-PICAZO JIMÉNEZ, L. M.: Constitucionalismo de la Unión Europea,Civitas, Madrid, 2002.

- ESPÍN TEMPLADO, E.: La justicia constitucional en elEstado democrático, Tirant lo Blanch, Valencia, 2000.

- FERRERO, G.,: El poder: los genios invisibles de la ciudad, Tecnos, Madrid, 2ª. ed. revisada, 2008.

- GARCIA GESTOSO, N.:Soberanía y Unión Europea (Algunas cuestiones críticas desde la Teoría de laConstitución), Atelier, Barcelona, 2004.

- GONZÁLEZ-ARES, J. A.: Las Constituciones de la España contemporánea. Del Estatuto de Bayona a las Leyes Fundamentales del Franquismo, Andavira Editora, Santiago de Compostela, 2010.

- JIMÉNEZ ASENSIO, R.: El constitucionalismo: proceso de formación y fundamentos del Derecho Constitucional,Tecnos, Madrid, últ.ed.

- MORTATI,: La Constitución en sentido material, (Estudio preliminar y traducción Almudena Bergareche), CEPC,Madrid.

- MOSCA, G.: Derecho Constitucional, Marcial Pons, 2006.

- PEREZ CALVO, A., El Estado constitucional español*,* Reus, Madrid, 2009.

- TRUJILLO FERNÁNDEZ, G.: Lecciones de Derecho constitucional Autonómico, Tirant lo Blanch, Valencia.

MONOGRAFIAS DE LA COLECCION TEMASCLAVE DE LA CONSTITUCION ESPAÑOLA.- EDITORIAL TECNOS.

JURISPRUDENCIA:

- PORTERO MOLINA, J.A.: *CONSTITUCIONY JURISPRUDENCIA CONSTITUCIONAL (SELECCION)*, TIRANT LO BLANCH, VALENCIA, ULT.ED..

- RUBIO LLORENTE., F. Y OTROS, *DERECHOS FUNDAMENTALES Y PRINCIPIOSCONSTITUCIONALES (DOCTRINA JURISPRUDENCIAL),* ARIEL, BARCELONA, ULTIMAEDICION.

-BOLETIN DE JURISPRUDENCIA CONSTITUCIONAL (BJC), PUBLICACIONES DE LASCORTES GENERALES.

LEGISLACION:

- LEYES POLITICAS DEL ESTADO, CIVITAS, MADRID, ULTIMA EDICION.

- LEGISLACION BASICA DE DERECHO CONSTITUCIONAL, TECNOS, ULTIMA EDICION.

RECURSOS EN INTERNET

Boletín Oficial del Estado: http://www.boe.es

Defensor del Pueblo: http://www.defensordelpueblo.es

Unión Europea: http://www.europa.eu.int

Congreso de los Diputados: http://www.congreso.es

Poder Judicial: http://www.poderjucicial.es

Senado: http://www.senado.es

Tribunal Constitucional: http://www.tribunalconstitucional.es

Xunta de Galicia: http://www.xunta.es

Centro de Estudios Políticos y Constitucionales: http://www.cepc.es

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito romano				
Materia	Dereito: Dereito romano			
Código	V08G080V01102			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Fuenteseca Degeneffe, Margarita			
Profesorado	Fuenteseca Degeneffe, Margarita			
Correo-e	mfd@uvigo.es			
Web	http://mfd@uvigo.es			
Descrición xeral	Estúdase o Dereito romano como base do dereito europeo occidental			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.	A2
Coñecer as principais institucións xurídicas xurdidas do Dereito romano, na súa maior parte.	A1
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións en Dereito privado, neste caso Dereito privado romano.	A2
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	A6
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico, xa que o dereito integrador é o Dereito romano, orixe do ius.	A3
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade, xa desde o principio do Dereito, posto que xa Roma distinguía entre os cidadáns, latinos ou peregrinos, como distintos suxeitos xurídicos.	A5
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica, apreciando a súa implantación sen apenas cambios na maioría das súas creacións no Dereito actual.	A6
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8
Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12

Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar, a través dos casos que contén o Digesto.	A11	
Ser quen de elaborar normas.	A17	
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico, coñecendo os seus principios fundamentais.	A13	
Ser quen de manexar a oratoria xurídica e de empregala de forma práctica.	A15	
Ser quen de negociar e mediar.	A18	
Capacidade de síntese e análise.		B1
Capacidade de aprendizaxe.		B2
Capacidade de adaptarse a novas situacións.		B4
Capacidade para organizar e planificar.		B5
Capacidade de xestión da información.		B3
Resolver problemas de forma eficaz.		B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.		B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.		B8
Preocupación pola calidade.		B10
Traballar de forma colaborativa.		B9
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.		B11
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.		B13
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).		B12

Contidos

Tema	
(*)I. Introducción histórica y fuentes	(*)TEMA 1. Evolución histórica del Derecho romano. 1. Periodificación histórica. 2. Derecho romano arcaico. 3. La República. 4. El principado. 5. El dominado. 6. Justiniano. TEMA 2. Fuentes del Derecho romano. 1. El Derecho romano primitivo: la ley de las XII tablas. 2. El Derecho en la época republicana: ius civile, ius gentium y ius honorarium. 3. El Derecho clásico durante el principado: la jurisprudencia. 4. El Derecho romano postclásico: Derecho vulgar. 5. El Corpus Iuris Civilis de Justiniano.

(*)II. Instituciones de Derecho privado romano a) Conceptos de Derecho. b) El proceso civil romano c) Derechos reales	(*)TEMA 1. La persona como sujeto de Derecho. 1. Concepto romano de persona. 2. Nacimiento y extinción de la persona física. 3. Prueba del nacimiento y de la muerte. 4. Capacidad jurídica de obrar. 5. Causas modificativas de la capacidad de obrar. TEMA 2. Los estatus de la persona física (1) 1. Status libertatis: libres y esclavos. 2. Situación jurídica y social del esclavo. 3. Causas de la esclavitud. 4. Modos de extinción de la esclavitud. Manumisiones. TEMA 3. Los estatus de la persona física (2) 1.Status civitatis: Cives romani, latini, peregrini. 2. Adquisición y pérdida de la ciudadanía. 3. Status familiae: el Paterfamilias y los sometidos a su poder (patria potestas, manus, mancipium). 4. La capitis deminutio. TEMA 4. Introducción al estudio del proceso romano. 1. De la justicia privada a la administración pública de la justicia. 2. Conceptos previos: proceso y relación procesal, jurisdicción, acción y Derecho subjetivo. 3. Distintos tipos de procesos ordinarios civiles. 4. La administración de la justicia en Roma. TEMA 5. El procedimiento de las legis actiones. 1. Nociones generales. 2. Clases: Legis actio sacramento, Legis actio per iudicis arbitrive postulationem, Legis actio per condictionem, Legis actio per manus iniectionem, Legis actio per pignoris capionem. 3. Valoración de conjunto. TEMA 6. El procedimiento formulario: nociones introductorias. 1. Origen y características del procedimiento formulario. 2. La organización judicial: magistrados, la competencia y los demás límites de la iurisdictio. Jueces. 3. Clases de acciones. 4. Capacidad y legitimación procesal. 5. La representación procesal. 6. Partes auxiliares y pluralidad de partes. TEMA 7. La fase in iure. 1. Actos preparatorios. Editio actionis, In ius vocatio, Vadimonium. 2. La causae cognitio del magistrado y su contenido. 3. Posibles causas de paralización del proceso. 4. Autorización de la fórmula. TEMA 8. La fórmula y la litis contestatio. 1. Estructura y contenido de la fórmula: partes ordinarias y extraordinarias. 2. Fórmulas civiles y pretorias. 3. La litis contestatio y sus efectos. TEMA 9. La fase apud iudicem y la ejecución de la sentencia. 1. Desarrollo y práctica de las pruebas. 2. La sentencia: presupuestos y requisitos; clases, efectos y remedios contra la sentencia. 3. Ejecución de la sentencia: Actio iudicati, ejecución patrimonial, privilegios en la ejecución. TEMA 10. Delimitaciones conceptuales. 1. Las cosas y su clasificación. 2. Terminología y tipos de propiedad romana: Dominium, In bonis habere, propiedad peregrina, propiedad provincial. 3. Limitaciones legales de la propiedad romana. 4. La antítesis entre derechos reales y de obligación. TEMA 11. Adquisición de la propiedad. 1. Clasificación de los modos de adquirir la propiedad. 2. Modos originarios: ocupación, adquisición del tesoro, accesión, especificación, confussio y commixtio, adquisición de frutos, adiudicatio, litis aestimatio. 3. Modos derivativos: Mancipatio, in iure cessio, traditio, usucapio y logi temporis praescriptio. La usucapión justinianea. TEMA 12. Protección procesal del propietario. 1. Acción reivindicatoria. 2. Acción publiciana. 3. Protección de la propiedad provincial y peregrina. 4. Otros recursos procesales. TEMA 13. La posesión. 1. Fundamento de la protección posesoria. 2. Terminología y evolución histórica. 3. La posesión pretoria y los interdictos posesorios. 4. La posesión civil: adquisición y pérdida de la posesión. 5. Desarrollo ulterior de la doctrina de la posesión: la quasi-possessio. TEMA 14. Las servidumbres. 1. Origen y evolución histórica. 2. Principios generales. 3. Tipos de servidumbres. 4. Constitución y extinción. 5. Defensa procesal. TEMA 15. El usufructo. 1. Concepto y origen histórico. 2. Contenido: significado del binomio uti-frui. 3. Responsabilidad del usufructuario: la caución usufructuaria. 4. Sujeto y objeto del usufructo. 5. Constitución y extinción. 6. Defensa procesal. 7. El cuasi-usufructo. 8. El derecho de uso y habitación. 9. Operae servorum.

(*)III.Derecho de obligaciones	(*)TEMA 1. La obligatio. 1. Concepto y evolución histórica de la obligatio. 2. La prestación: clases y caracteres. 3. Clases de obligaciones. 4. Lugar y tiempo del cumplimiento de las obligaciones: la mora. 5. Obligatio y actio: las llamadas obligaciones naturales. 6. Fuentes de las obligaciones: época clásica, sistematización postclásica. TEMA 2. Transmisión y extinción de las obligaciones. 1. Transmisión de las obligaciones. 2. Extinción de las obligaciones. TEMA 3. Los contratos. 1. Nociones generales. 2. Distintas clases de contratos. 3. El principio de la vinculación exclusiva de los sujetos contratantes: estipulaciones a favor y a cargo de terceros. TEMA 4. Contratos reales. 1. Mutuo: concepto y elementos. Efectos: usurae, acciones, el Senadoconsulto Macedoniano, foenus nauticum. 2. Comodato: concepto, régimen jurídico. 3. Depósito: depositio ordinario, figuras especiales de depósito. TEMA 5. Contrato formales. 1. Contratos verbales: sponsio y stipulatio. Estructura de la stipulatio. Cancelación: la acceptilatio y la stipulatio aquiliana. 2. Contratos literales. TEMA 6. Contratos consensuales. La compraventa. 1. Orígenes. 2. Concepto y elementos: el consentimiento, la merx, el Pretium. 3. Obligaciones del comprador y del vendedor. 4. Acciones. 5. La evicción. 6. La garantía por vicios ocultos. 7. Pactos añadidos a la compraventa. TEMA 7. Contratos consensuales. La sociedad y el mandato. 1. El contrato de sociedad. 2. El contrato de mandato. TEMA 8. Contratos consensuales. El arrendamiento. 1. Concepto y clases. 2. Arrendamiento de cosa. 3. Arrendamiento de obra: la lex Rhodia y las modalidades del seguro de riesgo. 4. La locatio-conductio y las relaciones de trabajo. 5. La responsabilidad de los navieros y hosteleros. TEMA 9. Delitos privados. 1. Delictum y poena: características de las acciones penales. 2. Delitos de hurto: concepto y clases. 3. Delitos de daño: la actio Legis Aquiliae, extensiones pretorias. 4. Delitos de lesiones: la actio iniuriarum. 5. Delitos varios en Derecho pretorio: acciones delictuales in factum, delitos de metus, rescisión de negocios realizados por intimidación, acción de dolo.
(*)IV. Derecho de familia	(*)TEMA 1. La familia. 2. La familia en la concepción de los juristas romanos. 3. Constitución de la familia. 4. Filiación, parentela y afinidad. 5. Régimen económico de la familia: los peculios. 6. Disolución del vínculo familiar. TEMA 2. Matrimonium. 1. Características del matrimonio romano. 2. Matrimonium cum manu y matrimonium sine manu. 3. El matrimonio clásico
(*)V. Derecho hereditario y donaciones	(*)TEMA 1. Nociones básicas introductorias. TEMA 2. Delación de la herencia. TEMA 3. Adquisición y aceptación de la herencia. TEMA 4. Efectos de la adquisición hereditaria. TEMA 5. Sucesión legítima ab intestato. TEMA 6. Sucesión testamentaria. TEMA 7. Contenido del testamento (1): institución del heredero. TEMA 8. Contenido del testamento (2): legados y fideicomiso. TEMA 9. Sucesión legítima contra el testamento.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	20	20	40
Presentacións/exposicións	1	10	11
Sesión maxistral	28	9	37
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3.5	58.5	62

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Formulación, realización e asistencia ás actividades de carácter práctico.
Presentacións/exposicións	Preparación en pequenos grupos dun tema e exposición oral.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso, no seu caso, de medios audiovisuais dirixida aos estudantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas.
Prácticas de laboratorio	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade suscitada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da asignatura.	10
Presentacións/exposicións	Avaliación do estudo intensivo de determinados temas. Discusión, participación e elaboración de documentos e conclusións.	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno ten que alcanzar a nota mínima de 5 no exame final para que lle poida ser sumada a esta cualificación a da avaliación continua.

As cualificacións da avaliación continua manteránse nas convocatorias do mesmo curso académico, porque en cada convocatoria, tanto quen suspenda a asignatura como quen non siga a avaliación continua, terá dereito a un exame final no que poden alcanzar o 100% da nota.

Bibliografía. Fontes de información

Daza Martínez-Rodríguez Ennes, **Instituciones de Derecho privado romano**, 3ª edición revisada y ampliada,

Daza Martínez, Jesús, **Iniciación al estudio histórico del Derecho Romano**, 2ª edición.,

Antonio Fernández de Buján, **derecho privado romano**, 2ª ed. Madrid, 2009. IUSTEL,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G080V01302
Dereito civil II. Dereitos reais/V08G080V01401
Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G080V01502

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito: Teoría do dereito/V08G080V01104

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Principios de economía				
Materia	Economía: Principios de economía			
Código	V08G080V01103			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Manzano Gonzalez, Baltasar			
Profesorado	Loveira Pazo, Rosa María Manzano Gonzalez, Baltasar			
Correo-e	bmanzano@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
B1	Capacidade de síntese e análise
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de síntese e análise.	B1
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Coñecer os principios de funcionamento que rexen nunha economía de mercado e comprender o comportamento dos distintos axentes económicos.	A1
Coñecer os principais problemas económicos, tanto dende un punto de vista macroeconómico como microeconómico.	A7
Coñecer as distintas políticas económicas e os seus efectos sobre o sistema económico.	A8
Ser quen de argumentar economicamente.	A8
Ser quen de utilizar os principios e conceptos económicos como ferramenta de traballo para desenvolver unha dialéctica económica.	A15
Ser quen de identificar os problemas económicos e abordar a súa solución a través das políticas axeitadas en cada ocasión.	A11
Ser quen de manexar e analizar a información económica, a partires da cal desenvolver unha capacidade de diagnóstico que lle permita ao alumno "pensar coma un economista".	A9

Contidos	
Tema	
Módulo A: Introdución.	1. Os dez principios da economía. 2. Pensar como un economista.
Modulo B: Oferta e demanda I. Como funcionan os mercados.	3. Oferta e demanda: as forzas do mercado. 4. A elasticidade e as súas aplicacións.
Módulo C: Oferta e demanda II. Mercados e benestar.	5. Os consumidores, os produtores e a eficiencia do mercado. 6. Aplicación: os custes da tributación. 7. Fallos de mercado e a intervención do Estado.

Módulo D: A conduta do consumidor, da empresa e a organización da industria.	8. A elección do consumidor. 9. Os custes de produción. 10. A empresa nos mercados competitivos. 11. A empresa nos mercados non competitivos.
Módulo E: Os datos macroeconómicos e a economía a longo prazo.	12. Medición da renda dun país: o PIB. 13. Medición do custe da vida: o IPC. 14. A produción e o crecemento económico. 15. O desemprego.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	21	42	63
Sesión maxistral	28	28	56
Probas de resposta curta	3.5	27.5	31

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Metodoloxía que lle permite ao alumnado aprender de forma efectiva a través da realización de actividades de carácter práctico tales como exercicios e supostos mediante o uso do aprendido nas leccións maxistrais. Os obxectivos desta técnica son: acadar unha maior competencia dos contidos aprendidos na teoría e ilustrar as súas potenciais aplicacións.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao estudante, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Resolución de problemas e/ou exercicios	Seis horas de tutorías semanales.
Sesión maxistral	Seis horas de tutorías semanales.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividades relacionadas coas prácticas. Poderán consistir na entrega de exercicios resoltos, exposición de exercicios no encerado, controis periódicos, traballos, etc.	Até un 40 da nota final.
Probas de resposta curta	Exame escrito dos contidos da materia.	Até un 60 da nota final.

Outros comentarios sobre a Avaliación

La forma general de evaluación será la especificada anteriormente. Excepcionalmente, y sólo bajo autorización expresa del profesor a comienzo del curso, será posible la evaluación del 100% de la asignatura a través de un examen escrito. Este examen será de contenido, profundidad y nivel de exigencia distinto al correspondiente a la modalidad de evaluación continua.

La nota de la evaluación continua se mantiene para la convocatoria de julio, pero no para el curso siguiente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía complementaria:

Bernanke, B. S. y Frank, R. H., *Principios de Economía,* 3ª edición. McGraw-Hill, 2007.Nordhaus W. D., *Economía*, 18ª edición. McGraw-Hill 2006.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Teoría do dereito				
Materia	Dereito: Teoría do dereito			
Código	V08G080V01104			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Allegue Aguete, Pilar			
Profesorado	Allegue Aguete, Pilar Perez Alvarez, Luis			
Correo-e	pallegue@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as principais institucións xurídicas.	A1
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.	A2
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico.	A3
Coñecer os principios e valores constitucionais.	A4
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	A6
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8
Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do Dereito e desenvolver dialéctica xurídica.	A9
Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico.	A10
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11

Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12	
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13	
Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15	
Capacidade de síntese e análise.		B1
Capacidade para aprender.		B2
Capacidade de xestión da información.		B3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.		B4
Capacidade para organizar e planificar.		B5
Resolver problemas de forma eficaz.		B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.		B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.		B8
Traballar de forma cooperativa.		B9
Preocupación pola calidade.		B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.		B11
		B12
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).		B13
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.		

Contidos

Tema	
I. O Dereito como forma de organización social e como sistema normativo.	TEMA 1. O concepto de Dereito. Positivismo e lusnaturalismo. O Dereito como sistema normativo. Validez, eficacia e xustiza do Dereito. TEMA 2. O Dereito como forma de organización social. O control social e o Dereito. Dereito e cambio social. As funcións do Dereito. TEMA 3. O Dereito e outras ordes normativas. O Dereito e os usos sociais. O Dereito e a moral. Distincións e conexións. Ética pública e ética privada. O Dereito como realización da moralidade: moral legalizada. TEMA 4. Dereito e forza. Dereito e poder político. Aproximación histórica. Aproximación sistemática. O punto de vista externo. O punto de vista interno: o Dereito como organización do poder. O Estado de Dereito e os seus tipos.
II. A ciencia do Dereito.	TEMA 5. O coñecemento científico sobre o Dereito: a polémica sobre a súa posibilidade. A dogmática xurídica. Ciencia do Dereito, Filosofía do Dereito e Socioloxía do Dereito.
III. Teoría do Dereito: a norma xurídica e o sistema xurídico.	TEMA 6. A norma como proposición prescritiva. Principais dimensións da norma xurídica. Clasificación das normas xurídicas. Principios e regras. TEMA 7. O ordenamento xurídico como sistema. A unidade do ordenamento xurídico. A coherencia do ordenamento xurídico e o problema das antinomías. A plenitude do ordenamento xurídico e as lagoas. TEMA 8. A produción normativa. O Dereito legal e o Dereito xudicial. Outras normas de produción normativa: especial referencia ás fontes do Dereito da Unión Europea.
IV. Interpretación e aplicación do Dereito.	TEMA 9. Interpretación e aplicación do Dereito. Dereito e linguaxe. Criterios de interpretación. A argumentación xurídica.
V. Conceptos xurídicos fundamentais.	TEMA 10. A relación xurídica. Dereito subxectivo e deber xurídico. Responsabilidade. Ilícito e delito. a sanción e os seus tipos.
VI. Os problemas do Dereito xusto e a eficacia do Dereito.	TEMA 11. Xustiza e Dereito. As relacións entre Dereito e política. Teorías da xustiza: clásicas e contemporáneas. TEMA 12. Lexitimidade do poder e xustiza do Dereito. A xustiza formal: a seguridade xurídica. A xustiza material: liberdade, igualdade e solidariedade. Os dereitos fundamentais, os valores e os principios como desenvolvemento da idea de xustiza. TEMA 13. A obediencia ao Dereito. Obriga moral e obriga xurídica. Obediencia e resistencia ao Dereito. A desobediencia civil e a obxección de conciencia.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais

Prácticas de laboratorio	26	52	78
Presentacións/exposicións	4.5	0	4.5
Sesión maxistral	39	42	81
Outras	5	25	30
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	4.3	27.2	31.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Formulación e realización de actividades de carácter práctico.
Presentacións/exposicións	Preparación en pequenos grupos dun tema e exposición oral.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais dirixida aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas.
Prácticas de laboratorio	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Avaliación do estudo intensivo de determinados temas, discusión, participación e elaboración de documentos e conclusións.	Hasta 10
Outras	Proba obxectiva que poderá consistir na realización dunha pregunta longa, de varias preguntas curtas ou nunha proba tipo test.	Hasta 70
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Probas de avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos. Os alumnos deberán resolver as actividades formuladas, aplicando os contidos teóricos e prácticos da materia.	Hasta 20

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Avaliación de competencias para os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continuada: Proba obxectiva consistente nun exame final da materia.Esta proba como máximo puntuará un 70% .A proba práctica como máximo sumará 30% . 2. Segunda convocatoria(segundo ano matriculado) : A adquisión de competencias na segunda convocatoria,no segundo ano de matrícula ,avaliarase a través dunha proba obxectiva consistente nun examen final da materia, que puntuará como máximo un 70% e o 30 % como máximo sumarao unha proba práctica.
Os/as alumnos/as que tiveran feito avaliación continua na primeira convocatoria manteraselles no curso 2012-2013, salvo que de maneira expresa renuncien a dita avaliación
A avaliación continua pónderase cando o/a alumno /a obteña na proba teórica un 3.5.

Bibliografía. Fontes de información

Peces-Barba Martínez, Gregorio y otros, **Curso de Teoría del Derecho**, Marcial Pons,

Prieto Sanchís, Luís y otros, **Lecciones de Teoría del Derecho**, Mac Graw Hill,,

De Lucas, Javier y otros, **Introducción a la Teoría del Derecho**, Tirant lo Blanch,

Pérez Luño, Antonio Enrique y otros, **Teoría del Derecho**, Tecnos,

Bobbio, Norberto, **Teoría General del Derecho**, Debate,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito constitucional II				
Materia	Dereito: Dereito constitucional II			
Código	V08G080V01201			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Bergareche Gros, Maria Almudena			
Profesorado	Bergareche Gros, Maria Almudena			
Correo-e	almuberga@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as principais institucións xurídicas do Dereito constitucional.	A1
Coñecer a función do Dereito constitucional como sistema regulador da sociedade civil e do Estado.	A2
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico.	A3
Coñecer os principios e valores do ordenamento xurídico.	A4
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito constitucional na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	A6

Coñecer as estruturas socio-políticas do ámbito nacional e internacional.	A7
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8
Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do Dereito e desenvolver dialéctica xurídica.	A9
Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico.	A10
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13
Ser quen de comprender e redactar documentos xurídicos.	A14
Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15
Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao Dereito.	A16
Ser quen de elaborar normas.	A17
Ser quen de negociar e mediar.	A18
Capacidade de síntese e análise.	B1
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade para adaptarse a novas situación.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Traballar de forma cooperativa.	B9
Preocupación pola calidade.	B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.	B13

Contidos

Tema	
Os dereitos fundamentais: orixe e evolución constitucional.	Os dereitos e liberdades como límite e a súa garantía no Estado constitucional liberal. Transformacións das garantías dos dereitos e deberes fundamentais no Estado social de Dereito.
Normas relativas aos dereitos fundamentais e ás liberdades recoñecidas constitucionalmente como alicerce da orde política e da paz social. Dereito internacional e Dereito constitucional español.	Natureza xurídica e características. Xurisprudencia constitucional e interpretación da Constitución.
O suxeito dos dereitos e deberes fundamentais: nacionalidade e cidadanía.	Constitución española e Constitución europea.
Igualdade, igualación e liberdade.	Principios políticos e xurídicos.
Dos dereitos fundamentais e das liberdades públicas.	Principios constitucionais, lexislación e xurisprudencia constitucional.
Dos dereitos e deberes dos cidadáns.	(*)(*)
Os principios reitores da política social e económica.	(*)(*)
Garantías das liberdades e dos dereitos fundamentais.	Principios constitucionais, lexislación e xurisprudencia constitucional e da Unión europea.
Tribunal Constitucional, dereitos fundamentais, poderes do Estado e organización territorial.	(*)(*)
Suspensión dos dereitos fundamentais.	O Estado de excepción. Consideración constitucional e xurídica.
Dereitos e deberes fundamentais e reforma constitucional.	(*)(*)
Xustiza constitucional.	Caracteres e significado xeral da xurisdición constitucional.
Xurisprudencia constitucional e interpretación da Constitución.	(*)(*)
Dereito constitucional comparado e dereitos e deberes fundamentais.	(*)(*)
Constitución, Dereito constitucional e unidade económica, Unión europea e Dereito internacional.	(*)(*)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	18	18	36
Traballos tutelados	2	31	33
Sesión maxistral	21	0	21

Actividades introdutorias	2	0	2
Presentacións/exposicións	6	6	12
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3.5	42	45.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Traballos tutelados	O estudante, de xeito individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente, trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, etc.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que debe desenvolver o estudante.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto, etc. Pódese levar a cabo individualmente ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Presentacións/exposicións	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Traballos tutelados	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Sesión maxistral	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Probas	**Descrición**
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliaranse as análises dos feitos, problemas ou sucesos reais, e a capacidade de coñecelos, interpretalos, resolvelos e a capacidade de reflexionar sobre eles. Avaliación continua nas horas prácticas.	20
Traballos tutelados	Avaliaranse a e laboración de traballos tutelados sobre algún contido do programa e a súa exposición e debate	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	avalidación final que implicará o desenvolvemento por escrito de dúas preguntas longas que se inluirán no programa	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

Será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba de resposta longa

Aqueles alumnos que, por circunstancias persoais ou profesionais, **non poidan participar de maneira** presencial o continua no desenvolvemento do curso poderán presentar por escrito os diferentes traballos realizados ao mesmo tempo

que os asistentes. Isto suporalles un 40% da avaliación final e a proba de resposta longa o outro 60% da avaliación final.

Aqueles alumnos que non poidan participar no desenvolvemento do curso de maneira presencial terán unha avaliación final que implicará o desenvolvemento por escrito de dúas preguntas longas do programa e suporán o 80% da avaliación e una pregunta práctica que suporá o 20% da avalidación.

Tanto estes últimos alumnos como os anteriores gozarán de atención personalizada nas titorías individualizadas (previa cita) cando así o desexen.

Na segunda convocatoria diferenciaranse as seguintes modalidades:

a) Para os alumnos presenciais: terán que ser avaliados daquela parte da programación docente que non superasen durante o curso.

b) Para aqueles alumnos que participan, aínda que non o fan de maneira presencial na súa totalidade: terán que superar aquela parte da programación docente que non superasen.

c) Para aqueles alumnos que se presentasen unicamente a unha avaliación final e non a superasen: deberán repetir esa mesma modalidade de avaliación na súa totalidade.

Bibliografía. Fontes de información

L. M. Diez-Picazo Giménez, **Sistema de Derechos fundamentales**, 2003,

Santi Romano, **Derechos Públicos subjetivos**, 2010,

Maurizio Fioravanti, **Derechos fundamentales**, 1996,

Hans Kelsen, **Teoría General del Derecho y Del Estado**, 1995,

Carl Schmitt, **Teoría de la Constitución**, 1983,

Pedro Cruz Villalón, **Formación y Evolución de los derechos fundamentales**, núm 25 de 1989,

E. W. Bökenförde, **Escritos sobre derechos fundamentales**, 1993,

J. Jiménez Campos, **Derechos fundamentales. Concepto y garantías**, 1999,

L. M. Diez-Picazo Giménez, **Carta de los derechos fundamentales de la Unión europea, en Constitucionalismo y Unión europea**, 2002,

Enoch Albertí y Markus González, **Leyes Políticas del Estado**, 2008,

Pedro de Vega, **La reforma constitucional y la problemática del poder constituyente**, 1985,

Bases de datos del Tribunal Constitucional,

Isidre Molas, **Derecho Constitucional**, 2008,

Revista Aranzadi, Unión europea,

Aranzadi,

Eur-lex,

Iber-lex,

J. Rodríguez Zapata, **Teoría y Práctica del Derecho Constitucional**, 1996,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito administrativo I/V08G080V01301

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia: Historia do dereito/V08G080V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/V08G080V01101
Dereito: Dereito romano/V08G080V01102
Dereito: Teoría do dereito/V08G080V01104

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Fundamentos de contabilidad y finanzas				
Materia	Empresa: Fundamentos de contabilidad y finanzas			
Código	V08G080V01202			
Titulación	Grado en Derecho			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía financiera y contabilidad			
Coordinador/a	Andre Fernandez, Rafael			
Profesorado	Andre Fernandez, Rafael			
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	La asignatura «Fundamentos da Contabilidad y Finanzas» introduce al alumno de Derecho en el medio financiero de la empresa, incorporándolo no sólo al conocimiento de la normativa propia de la contabilidad asociada al Derecho mercantil, tanto en el ámbito nacional, como europeo o internacional, sino también a la posibilidad de saber, desde otra perspectiva más técnica o económica cómo se elabora e interpreta la información financiera publicada por las empresas. En definitiva, se trata de aspectos que serán de gran utilidad para el futuro profesional del Derecho cuando se encuentre con cuestiones concernientes a la evaluación de las empresas mediante las cuentas contables.			

Competencias de titulación	
Código	
A6	Conocer las distintas manifestaciones del Derecho en su evolución histórica y en su realidad actual
A11	Ser capaz de identificar problemas jurídicos y abordar su solución de modo interdisciplinar
A12	Ser capaz de manejar fuentes jurídicas
A13	Ser capaz de interpretar y analizar críticamente el ordenamiento jurídico
B2	Capacidad de aprender
B6	Resolver problemas de forma efectiva
B7	Aplicar pensamiento crítico, lógico y creativo
B8	Trabajar de forma autónoma con iniciativa
B9	Trabajar de forma colaborativa
B10	Preocupación por la calidad
B13	Trabajar desde una perspectiva comparada, manejando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidad de aprendizaje.	B2
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamiento crítico, lógico y creativo.	B7
Trabajar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Trabajar de forma colaborativa.	B9
Preocupación por la calidad.	B10
Trabajar desde una perspectiva comparada, manejando información comparada.	B13
Tener conocimientos básicos de la contabilidad, economía y empresa con el fin de comprender la estructura socioeconómica del Derecho contable de la empresa.	A6
Ser capaz de identificar problemas económicos que surgen en la empresa y saber utilizar los principales instrumentos del análisis contable para su resolución.	A11
Ser capaz de manejar fuentes jurídicas propias del Derecho contable de la empresa.	A12
Ser capaz de interpretar y analizar críticamente los aspectos jurídicos propios del Derecho contable de la empresa.	A13

Contenidos	
Tema	
Bloque 1. La técnica de registro de la contabilidad.	1. Introducción a la contabilidad financiera. 2. El registro contable. 3. El ajuste de cuentas. 4. Cierre del ciclo contable.

Bloque 2. Conocimientos básicos de matemáticas financieras.	5. El valor del dinero en el tiempo.	
Bloque 3. Normativa contable.	9. Los libros de contabilidad.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	21	64	85
Sesión magistral	28	30.8	58.8
Otras	3.5	2.7	6.2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodologías

	Descrición
Seminarios	Resolución de ejercicios y orientación caso real
Sesión magistral	Explicación en el aula de los conceptos más problemáticos que el alumno se puede encontrar en la bibliografía aportada.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Explicación de dudas en grupos pequeños de alumnos.

Evaluación

	Descrición	Cualificación
Seminarios	(*)Evaluación individual y en grupo de los problemas y casos prácticos.	25
Otras	Prueba escrita de teoría y ejercicios.	75

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ademas de la evaluación anterior, y para aquellos alumnos que no sigan la evaluación continuada, se les hará un examen único escrito, no pudiendo en este caso obtener una calificación final superior a 8 puntos (notable).

En segunda convocatoria se guarda. si es el caso, la nota de la evaluación continuada.

Fuentes de información

Omeñaca García, J, **Contabilidad General**, Deusto:(2008),

Ley de reforma y adaptación de la legislación mercantil en materia contable para su armonización int, **LEY 16/2007, de 4 de julio.**, BOE número 160 de 5/7/2007,

'Real Decreto 1514/2007 de 16 de noviembre por el que se aprueba el Plan general de Contabilidad', **Plan General de Contabilidad (2007).**, BOE núm 278, de 20 de novimbre de 2007.,

Socías Salvá, A., Herranz Bascones, R., Pons Florit, D., Horrach Roselló, P., Jover Arbona, G., Llul, **Contabilidad Financiera. El modelo contable básico. Teoría y supuestos**, Ediciones Pirámide (2008),

Wanden.Berghe Lozano, J.L., Bañón, C., Beñtrán, E., García, M., Gonzálvez, J., Rodríguez, L., Ruiz M, **Contabilidad Financiera**, Ediciones Pirámide (2008),

Rafael André, **Apuntes de clase**, Reprografía,

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia del derecho				
Materia	Historia: Historia del derecho			
Código	V08G080V01203			
Titulación	Grado en Derecho			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castellano			
Departamento	Derecho público			
Coordinador/a	Martinez Taboas, Maria Teresa			
Profesorado	Martinez Taboas, Maria Teresa			
Correo-e	teresam@uvigo.es			
Web	http://Evolución do Dereito español nas distintas etapas histórico-xurídicas, desde o Dereito primitivo ata a codificación. É unha materia de formación básica que lle permitirá ao alumno entender a evolución			
Descrición xeral	Evolución del Derecho español en las distintas etapas histórico-jurídicas, desde el Derecho primitivo hasta la codificación. Es una asignatura de formación básica que le permitirá al alumno entender la evolución de nuestro ordenamiento jurídico, así como adquirir una mejor comprensión de la realidad jurídica actual.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Conocer las principales instituciones jurídicas
A2	Conocer la función del Derecho como sistema regulador de las relaciones sociales
A3	Comprender el carácter unitario del ordenamiento jurídico
A4	Conocer los principios y valores constitucionales
A6	Conocer las distintas manifestaciones del Derecho en su evolución histórica y en su realidad actual
A9	Ser capaz de utilizar los principios y valores constitucionales como herramienta de trabajo de la interpretación del derecho y desarrollar dialéctica jurídica
A10	Ser capaz de aprehender sistemáticamente el ordenamiento jurídico
A11	Ser capaz de identificar problemas jurídicos y abordar su solución de modo interdisciplinar
A12	Ser capaz de manejar fuentes jurídicas
A13	Ser capaz de interpretar y analizar críticamente el ordenamiento jurídico
A14	Ser capaz de comprender y de redactar documentos jurídicos
A15	Ser capaz de manejar la oratoria jurídica
B1	Capacidad de síntesis y análisis
B2	Capacidad de aprender
B3	Capacidad de gestión de la información
B4	Capacidad de adaptarse a nuevas situaciones
B5	Capacidad para organizar y planificar
B6	Resolver problemas de forma efectiva
B7	Aplicar pensamiento crítico, lógico y creativo
B8	Trabajar de forma autónoma con iniciativa
B9	Trabajar de forma colaborativa
B10	Preocupación por la calidad
B11	Comportarse de forma ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional
B12	Comunicarse de manera efectiva en un entorno de trabajo (habilidades en las relaciones interpersonales)
B13	Trabajar desde una perspectiva comparada, manejando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidad de síntesis y análisis.	B1
Capacidad de aprendizaje.	B2
Capacidad de gestión de la información.	B3
Capacidad para adaptarse a nuevas situaciones.	B4
Capacidad para organizar y planificar.	B5
(*)Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamiento crítico, lógico y creativo.	B7
Trabajar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Trabajar de forma cooperativa.	B9
Preocupación por la calidad.	B10
Comportarse de forma ética y mostrar responsabilidad social como ciudadano y como profesional.	B11

Comunicarse de forma efectiva en un medio de trabajo (habilidades en las relaciones interpersonales).		B12
Trabajar desde una perspectiva comparada, manejando información comparada.		B13
Conocer las principales instituciones jurídicas.	A1	
Conocer la función del Derecho como sistema regulador de las relaciones sociales en cada época.	A2	
Comprender el carácter unitario del ordenamiento jurídico.	A3	
Apreciar la diversidad y la multiculturalidad en los distintos ámbitos normativos.	A4	
Conocer las distintas manifestaciones del Derecho en su evolución histórica y en su realidad actual tanto en las estructuras nacionales como internacionales.	A6	
Ser capaz de utilizar los principios jurídicos para la interpretación de los textos jurídicos históricos, así como la capacitación sobre esas bases de dialéctica jurídica fundamentada en los valores constitucionales.	A9	
Ser capaz de identificar problemas jurídicos y abordar su solución de modo interdisciplinar.	A11	
Ser capaz de manejar fuentes jurídicas, así como de aislar a un lado y de relacionar al otro los distintos sistemas normativos.	A12	
Ser capaz de comprender y de redactar documentos jurídicos, así como de manejar la oratoria jurídica.	A14 A15	
Ser capaz de contemplar críticamente las fuentes histórico-jurídicas.	A13	
Ser capaz de estructurar con cohesión interna una visión jurídica de temas que así lo requieran, obteniendo de este modo un correcto discurso jurídico.	A10 A13 A15	

Contenidos

Tema
Tema 1.- Concepto, objeto y método de la Historia del Derecho. Historiografía jurídica.
Tema 2.- Derecho primitivo.
Tema 3.- El Derecho en la Hispania romana.
Tema 4.- Pervivencia de la tradición jurídica romana en nuestra península.
Tema 5.- El Derecho en la monarquía visigoda.
Tema 6.- Derecho musulmán.
Tema 7.- Derecho medieval.
Tema 8.- Formación y Recepción del ius Commune en los distintos países europeos.
Tema 9.- Sistemas normativos de los distintos reinos hispánicos.
Tema 10.-El proceso recopilador de la Edad Moderna.
Tema 11.- El sistema normativo del Estado liberal: constitucionalismo y codificación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudio de casos/análisis de situaciones	21	20	41
Sesión magistral	28	20	48
Pruebas de respuesta larga, de desarrollo	3.5	47	50.5
Trabajos y proyectos	0	10.5	10.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodologías

	Descrición
Estudio de casos/análisis de situaciones	Análisis de un hecho, problema o caso real con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, generar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar conocimientos, diagnosticarlo y adiestrarse en procedimientos alternativos de solución. La asistencia a clase es obligatoria, excepto causa justificada.
Sesión magistral	Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o *directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudio de casos/análisis de situaciones	Entrevistas que el alumno mantiene con el profesorado de la materia para asesoramiento/desarrollo de actividades de la materia y del proceso de aprendizaje.

Sesión magistral	Entrevistas que el alumno mantiene con el profesorado de la materia para asesoramiento/desarrollo de actividades de la materia y del proceso de aprendizaje.

Evaluación		
	Descrición	Cualificación
Estudio de casos/análisis de situaciones	Planteamiento de una situación o problemática ya dada o que pode darse, partiendo de los diferentes factores involucrados, del análisis de los antecedentes, de las condiciones, de la situación, etc. Solamente se tendrán en cuenta para la calificación cinco prácticas escogidas aleatoriamente.	20
Pruebas de respuesta larga, de desarrollo	Pruebas que incluyen preguntas abiertas sobre un tema. El alumnado debe desarrollar, relacionar, organizar y presentar los conocimientos que posee sobre la materia. La respuesta debe ser extensa. La prueba se realizará al final del cuatrimestre. Para aprobar es necesario obtener como nota mínima un tres.	60
Trabajos y proyectos	Exposición oral por parte del alumnado de un tema concreto o de un trabajo (previa presentación escrita).	20%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Las calificaciones obtenidas en el estudio de casos/análisis de situaciones y en los trabajos y proyectos se mantendrán solamente en las pruebas de la evaluación de Julio del mismo curso académico.

Los alumnos que no hayan hecho ninguna de dichas pruebas durante el curso, por no asistir y no seguir con la evaluación continua, podrán, tanto en el primer periodo (enero), como en el segundo (junio), y en las pruebas de evaluación de julio, realizar junto con el examen de respuesta extensa, un estudio de casos, en este supuesto la calificación máxima será del 80% sin poder optar a la calificación correspondiente a trabajos y proyectos.

Las calificaciones obtenidas en el estudio de casos/análisis de situaciones y en los trabajos y proyectos se mantendrán en la segunda convocatoria.

Los alumnos que no hayan realizado ninguna de las pruebas mencionadas tendrán la oportunidad en la segunda convocatoria de realizar, junto con el examen de respuesta extensa, un estudio de casos.

Fuentes de información

Escudero López, J. A., **Curso de Historia del Derecho. Fuentes e instituciones político- administrativas**, 3ª,

Tomás y Valiente, F., **Manual de Historia del Derecho español**, 4ª,

Santos Coronas, **Manual de Historia del Derecho**,

Alvarado Planas, J, y otros, **Lecciones de Historia del Derecho y de las Instituciones**, 1ª,

Pérez- Prendes Muñoz-Arraco, J. M., **Historia del Derecho Español**,

Los manuales citados incluyen una relación bibliográfica para cada uno de los contenidos del programa.

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Introdución ao dereito civil e dereito da persoa				
Materia	Dereito: Introdución ao dereito civil e dereito da persoa			
Código	V08G080V01204			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Estevez Abeleira, Teresa Dolores			
Profesorado	Abundancia Domínguez, José Estevez Abeleira, Teresa Dolores			
Correo-e	estevez.abeleira@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Asignatura impartida en el Segundo cuatrimestre del 1º curso del Grado de Derecho en la Fac CCXX e do Traballo. Se trata de una materia formación básica que acerca al concepto de derecho civil, la persona física y la persona jurídica, las cosas y el patrimonio así como de los derechos subjetivos. Permite conocer instituciones jurídicas esenciales en el derecho civil			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de síntese e análise.	B1
Capacidade para aprender.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Traballar de forma colaborativa.	B9

Preocupación pola calidade.		B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.		B11
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).		B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.		B13
Coñecer as principais institucións xurídicas de Dereito civil estatal e territorial.	A1	
Coñecer a función do Dereito civil como sistema regulador das relacións sociais.	A2	
Coñecer os principios e valores constitucionais.	A4	
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5	
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito civil na súa realidade actual.	A6	
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8	
Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico.	A10	
Ser quen de identificar problemas xurídicos de Dereito civil e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11	
Ser quen de manexar fontes xurídicas de Dereito civil.	A12	
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13	
Ser quen de comprender e redactar documentos xurídicos.	A14	
Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15	
Ser quen de negociar e mediar.	A18	

Contidos

Tema	
Tema I: Concepto do Dereito civil: formación histórica, contido e caracteres do Dereito civil.	No
Tema II: A codificación e os Dereitos civís forais e autonómicos: referencia ao Dereito civil de Galicia.	No
Tema III: A persoa en xeral: concepto e clases de persoa. Dereitos da personalidade. Capacidade xurídica e capacidade de obrar.	No
Tema IV: A persoa física: comezo e fin da personalidade. A maior e a menor idade. A emancipación.	No
Tema V: A incapacitación: causas, requisitos e efectos. A prodigalidade.	No
Tema VI: Nacionalidade: concepto, adquisición, consolidación, perda e recuperación. Dobre nacionalidade. Veciñanza civil: concepto e réxime xurídico.	No
Tema VII: Domicilio: concepto e clases. O desaparecido. Ausencia legal. Declaración de falecemento.	No
Tema VIII: O Rexistro Civil: concepto. Feitos inscritibles. Organización do Rexistro. Asentos rexistrais. A cualificación. Publicidade do Rexistro.	No
Tema IX: A persoa xurídica: concepto e clases. Adquisición da personalidade. Capacidade. Representación, domicilio e nacionalidade. Extinción. A fundación. A asociación.	No
Tema X: As cousas: concepto e clasificación. O patrimonio. A función social da propiedade.	No
Tema XI: O dereito subxectivo: concepto. O exercicio do dereito e os seus límites: a boa fe, o abuso do dereito e a doutrina dos propios actos. Límites temporais: a prescrición e a caducidade.	No
Tema XII: Feitos, actos e negocios xurídicos. A representación.	No

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	28	23	51
Estudo de casos/análises de situacións	21	30	51
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3.5	31	34.5
Estudo de casos/análise de situacións	1	12.5	13.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con titoría académica (no Plan de Acción Titorial),
Estudo de casos/análises de situacións	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con titoría académica (no Plan de Acción Titorial),

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación dunha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	30
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

Enténdese como regra xeral que os alumnos optan polo sistema de avaliación continua coas porcentaxes xa indicadas. O alumno deberá obter para poder compensar unha parte coa outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos.

O alumno que non se acolla á avaliación continua por deixala o por non poder asistir deberá facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementadas nunha respecto daqueles que optasen pola avaliación continua cun valor do 70% da cualificación e, ademais, uns casos cun valor do 30% da cualificación, e decir, cos mesmos porcentaxes xa indicadas para os da avaliación continua. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos.

No mesmo curso gardaránse as notas de avaliación continua do segundo período para xullo. O sistema de avaliación en xullo será igual que no segundo período, tanto para os alumnos que sigan a avaliación continua como para aqueles que non, poidendo acadar ambos o 100% da cualificación.

Bibliografía. Fontes de información

ALBALADEJO, M., **Derecho civil, tomo I**,

O`CALLAGHAN, X., **Compendio de Derecho Civil, tomo I**,

DÍEZ-PICAZO, L./GULLÓN, A., **Sistema de Derecho civil, volumen I**,

LASARTE, C., **Principios de Derecho civil, tomo I**,

Los alumnos deberán contar con un Código Civil actualizado desde la segunda semana de docencia.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G080V01302
Dereito civil II. Dereitos reais/O03G080V01401
Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G080V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito				
Materia	Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito			
Código	V08G080V01205			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Informática			
Coordinador/a	Rodriguez Damian, Amparo			
Profesorado	Ibáñez Paz, Regina Rodriguez Damian, Amparo			
Correo-e	damian@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Fornecer os xuristas das ferramentas e os coñecementos apropiados para saber resolver, na práctica profesional, os problemas relacionados co uso das novas tecnoloxías. As competencias básicas adquiridas serán de gran utilidade aos alumnos, tanto para os seus estudos universitarios, como para o seu futuro exercicio profesional, no ámbito público ou privado.			

Competencias de titulación	
Código	
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Capacidade de síntese e análise.		B1
Capacidade de aprendizaxe.		B2
Ser quen de manexar fontes xurídicas informatizadas.	A12 A16	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11
Capacidade de xestión da información.		B3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.		B4
Capacidade para organizar e planificar.		B5
Resolver problemas de forma efectiva.		B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.		B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.		B8
Traballar de forma colaborativa.		B9

Preocupación pola calidade.		B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.		B11
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).		B12
Dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao Dereito.	A16	
Ser capaz de manexar fontes xurídicas informatizadas.	A12	

Contidos	
Tema	
CONTIDOS TEÓRICOS	
Relación entre informática e Dereito	1.1 Introdución: elementos e conceptos básicos. 1.2. Informática e Dereito. 1.2.1. Informática xurídica. 1.2.2. Dereito informático. 1.2.3. Informática forense.
Compoñentes dun sistema informático.	2.1. Estrutura dos ordenadores. 2.2. Dispositivos de entrada/saída. 2.3. Dispositivos de almacenamento.
Aplicacións informáticas. Uso de software.	3.1. Introdución. 3.2. Aplicacións de usuario. 3.3. Programas específicos para avogados. 3.3.1. Bases de datos xurídicas.
A seguridade nos ordenadores.	4.1. Introdución. 4.2. Seguridade física e lóxica. 4.3. A seguridade nos servizos web.
Novas tecnoloxías de información e comunicación.	5.1. Introdución. 5.2. Internet. 5.3. Aplicacións da web 2.0.
CONTIDOS PRÁCTICOS	
Aplicacións informáticas específicas para o exercicio profesional no ámbito do Dereito.	Procesador de texto avanzado. Folla de cálculo e gráficos.
Novas tecnoloxías para a busca de información (informática xurídica documental).	Bases de datos de lexislación e xurisprudencia. Exemplos de bases de datos xurídicas. Outras fontes xurídicas.
Habilidades para o uso dos recursos proporcionados polas redes de ordenadores.	Ofimática en liña. Blogs. Otras ferramentas Web 2.0.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	33	53
Metodoloxías integradas	13	18.5	31.5
Sesión maxistral	7.5	7.5	15
Probas de autoavaliación	4	9	13
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	6	0	6
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	6	7
Probas de resposta curta	1	7	8
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formularanse exercicios e/ou problemas que se resolverán de xeito individual ou en grupo.
Metodoloxías integradas	Técnicas de aprendizaxe cooperativa: realización de actividades que requiren a participación activa e a colaboración entre os estudantes.
Sesión maxistral	Sesión maxistral activa. Cada unidade temática será presentada polo profesor, complementada cos comentarios dos estudantes con base na bibliografía asignada ou outra pertinente.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**

Sesión maxistral	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para a seguir con éxito o desenvolvemento personalizado da materia: Durante a realización dos exercicios o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso participando na avalaición do traballo realizada. O alumnado disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para a seguir con éxito o desenvolvemento personalizado da materia: Durante a realización dos exercicios o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso participando na avalaición do traballo realizada. O alumnado disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.
Metodoloxías integradas	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para a seguir con éxito o desenvolvemento personalizado da materia: Durante a realización dos exercicios o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso participando na avalaición do traballo realizada. O alumnado disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de autoavaliación	Realizaranse, a través da plataforma Faitic, cuestionarios de autoavaliación para validar a adquisición de competencias por parte do alumno. Realizarase un cuestionario ao finalizar cada un dos temas de teoría e para determinadas sesións de resolución de problemas e exercicios.	25
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Realizarase un exame de respostas curtas, opción múltiple e/ou relacionar.	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	A avaliación de certas actividades realizarase por parte do profesor utilizando unha rúbrica.	48
Probas de resposta curta	A avaliación de certas actividades realizarana os propios alumnos en base a uns criterios definidos previamente (avaliación por pares).	17

Outros comentarios sobre a Avaliación

A materia divídese en dúas partes: teoría e práctica.

A nota final obterase aplicando a seguinte fórmula:

Nota teoría x 20% + nota práctica x 80%

Sendo necesario, para poder aplicar esta fórmula, obter unha cualificación mínima de 4 en cada unha das partes. Para superar a materia o alumno debe obter, como nota final, unha cualificación igual ou superior a 5.

A parte práctica divídese en seis bloques: procesador de textos avanzado (15%), folla de cálculo (15%), bases de datos xurídicas (15%), ofimática en liña (10%), blogs (15%) e Otras ferramentas Web.2.0 (10%). Para superar a parte práctica será necesario obter unha puntuación mínima de 4 en cada un destes bloques.

O alumno poderá elixir o sistema de avaliación que desexa se lle aplique na materia. Para iso debe optar, nos primeiros 15 días do cuadrimestre, entre avaliación continua ou Exame Final único (100% da nota final) . A firma deste contrato de avaliación é obrigatoria para todo o alumnado.

Na segunda oportunidade (Xullo) realizarase unha proba final que englobará todo o que seviu ao longo do cuadrimestre. A esta proba final, os alumnos que optaron por avaliación continua, só acudirán con aqueles bloques que tivesen suspendido.

Bibliografía. Fontes de información

Dávara Rodríguez Miguel Angel, **Manual de Derecho Informático**, 2008,

Norton Peter, **Introducción a la computación**, 2006,

Beekman George, **Introducción a la informática.**, 2005,

Artemi Rallo Lombarte (Coordinadores), Ricard Martínez Martínez, **Derecho y Redes Sociales**, 2010,

Diversas fontes extraídas da Internet.

Recomendacións

Outros comentarios

Utilizarase a plataforma Faitic (a plataforma virtual). É conveniente que o alumno teña unha conta de correo electrónico, preferentemente da Universidade.